

Protokoll 7/2023

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 29 augusti 2023 kl. 16:02-16:45, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Felix Finnveden (S)
Johan Heinonen (S)
Ulrika Lorentzi (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Sven Britton (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)

Ersättare

Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Linda Agetoft (S)
Niklas Sandstedt (M)
Kristina Ekelund (M)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Malin Frick (C)

Övriga närvarande

Patric Rylander Förvaltningschef
Linda Hamnes Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Marcus Björk Borgarrådssekreterare
Sverre Dahlstedt Borgarrådssekreterare
Anders Håkansson Handläggare
Jonathan Storm Nämndsekreterare

Paragraf

§§1-18

Sekreterare

Jonathan Storm

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2
Val av justerare

Beslut

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V)

§ 3

Anmälan av protokollsjustering ÄN 6/2023-06-13

ALD 2023/31

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/31-11 Äldrenämndens protokoll 2023-06-13

§ 4

Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden fastställer den utsända föredragningslistan.

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och
ersättare**

Inga skrivelser har inkommit.

§ 6

Äldredirektörens information/presentation

§ 7**Yttrande över revisionsberättelse för äldrenämnden 2022**

ALD 2023/98

Beslut

Äldrenämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som sitt yttrande över stadsrevisionens årsrapport.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar och Anette Hellström (M), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande från Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Årsrapporten redovisar det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av äldrenämndens verksamhet och ekonomi avseende 2022.

Äldreförvaltningen anser det vara positivt att revisionskontoret funnit att äldrenämnden i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. Men även att den interna kontrollen i huvudsak varit tillräcklig och att räkenskaperna är rättvisande och i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Förvaltningen arbetar löpande med att följa lämnade rekommendationer och att förbättra de utvecklingsområden som framkommit i samband med revisionsrapporterna.

I den uppföljning som görs av tidigare lämnade rekommendationer tar revisionskontoret upp sex områden där förvaltningen delvis vidtagit åtgärder. Förvaltningens arbete för att åtgärda de kvarstående rekommendationerna kommenteras kort under rubriken Förvaltningens synpunkter och förslag.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/98-2 Tjänsteutlåtande Yttrande över revisionskontorets årsrapport 2022 för äldrenämnden
- ALD 2023/98-2.1 7. Bilaga 1 - Äldrenämnden årsrapport 2022

Äldrenämnden 29 augusti 2023

Ärende 7

Dnr: ALD2023/98

Yttrande över revisionskontorets årsrapport 2022 för äldrenämnden

Nike Örbrink (KD)
Hugo Laigar m.fl (M)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Det är glädjande att revisionen funnit att äldrenämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. En effektiv och kompetent revision är nödvändig för upprätthållandet av en god välfärd. Det är ett av flera verktyg som säkerställer att stockholmarnas pengar används ändamålsenligt och inte förslösas.

Som revisionen påpekar finns det dock alltid rum för förbättringar. Det är våra partiers förhoppning att nämnden för innevarande mandatperiod tar till sig av de konstruktiva förslag på förbättringar som revisionen lägger fram i sitt yttrande. Ett konkret exempel på detta är vikten av kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.

§ 8 Fördelning av prestationsrelaterade stimulansbidrag 2023

ALD 2022/367

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av prestationsrelaterade stimulansmedel, för bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden, till äldreomsorgen 2023 motsvarande 81,9 miljoner kronor.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar och Anette Hellström (M) och Margita Jacobsson (L) lämnar ett särskilt uttalande från Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har fördelat två prestationsrelaterade statsbidrag till landets kommuner:

- Syftet med det ena statsbidraget är att ge kommunerna incitament att minska andelen timanställningar av omvårdnadspersonal inom äldreomsorgens alla verksamheter för att stärka kvaliteten och öka tryggheten.
- Syftet med det andra statsbidraget är att öka sjuksköterskebemanningen och den medicinska kompetensen inom äldreomsorgens särskilda boenden.

I statsbidraget kring minskad andel timanställda uppfyller inte staden kriterierna och får därmed ingen tilldelning från detta bidrag.

I det andra statsbidraget har Stockholms stad har beviljats 81,9 mnkr för bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden. Staden fördelar erhållna medel efter de kriterier som Socialstyrelsen

definierat i anvisningarna för bidraget. Fördelningen per utförare framgår i bilagan till detta ärende.

Handlingar i ärendet

- ALD 2022/367-1 Tjänsteutlåtande Fördelning av prestationsrelaterade statsbidrag
- ALD 2022/367-1.1 8. Bilaga 1 - Fördelning per utförare

Äldrenämnden 29 augusti 2023

Ärende 8

Dnr: ALD 2022/368

Fördelning statsbidrag för prestationsrelaterade stimulansbidrag 2023

Nike Örbrink (KD)
Hugo Laigar m.fl (M)
Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande

Våra partier välkomnar de prestationsrelaterade stimulansbidragen men noterar att återrapportering inte krävs av socialstyrelsen. Vi vill än dock understryka en önskan om återrapportering om resultaten till nämnden. Detta känns av vikt eftersom summan i sammanhanget är en mycket stor del av äldrenämndens totala budget för ett normalt verksamhetsår.

§ 9**Fördelning av stimulansmedel för arbete med
hälsosamtal i syfte att minska ensamhet**

ALD 2023/83

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av statsbidrag för hälsosamtal och uppsökande arbete för att minska ofrivillig ensamhet bland äldre som inte har insatser från äldreomsorgen.

Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar och Anette Hellström (M) och Margita Jacobsson (L) lämnar ett särskilt uttalande från Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2023 fördela medel till landets kommuner för att motverka ensamhet bland äldre genom att starta, förbättra eller utöka arbetet med hälsosamtal. Målgruppen är primärt äldre som inte har några insatser från hemtjänsten eller bor på särskilt boende. Denna målgrupp saknar ofta kontakter som kan fånga upp eventuell ofrivillig ensamhet. Statsbidraget har fördelats och Stockholms stad har fått 9 024 015 kronor att fördela. Stadens beställarenheter och förebyggande enheter har informerats om statsbidraget samt att skicka in ansökan till äldreförvaltningen som har det samordnande uppdraget med stadens ansökan gentemot Socialstyrelsen. Sammanlagt har åtta beställarenheter och 12 förebyggande enheter i nio stadsdelsförvaltningar ansökt om medel för 8 562 200 kronor. Äldreförvaltningen önskar avsätta 761 815 kronor för stadsövergripande satsningar inom ett antal olika områden.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/83-1 Tjänsteutlåtande Fördelning av stimulansmedel för arbete med hälsosamtal i syfte att minska ensamhet
- ALD 2023/83-1.1 9. Bilaga 1 - Statsbidrag hälsosamtal

Äldrenämnden 29 augusti 2023

Ärende 9

Dnr: ALD 2023/83

Fördelning statsbidrag för hälsosamtal och uppsökande arbete

Nike Örbrink (KD)
Hugo Laigar m.fl (M)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Vi välkomnar den satsning på att bryta äldres ensamhet som de riktade statsbidragen möjliggör.

Ofrivillig ensamhet, framför allt den som pågår under lång tid, är en hälsorisk som kan leda till allvarliga konsekvenser. Studier har visat hur ensamhet förkortar våra liv, ökar risken för att drabbas av demens eller depression, samt ger en ökad risk att insjukna i hjärt- och kärlsjukdomar. Ensamhet har visat sig var ett hot mot folkhälsan som står i paritet med rökning.

Det samarbetet kommunen tidigare haft med Volontärbyrån via idéburet offentligt partnerskap i syfte att bryta äldres ensamhet, avslutades vid årsskiftet efter att majoriteten dragit in de 800 000 kronor som var avsatta för ändamålet. Idén bakom samarbetet var att bryta äldres ensamhet genom att koppla samman volontärer i alla åldrar med organisationer riktade mot äldre, och äldre med organisationer, men också organisationer med varandra.

Vi kritiserade då majoritetens beslut om att dra in samarbetet för att spara en för sammanhanget liten summa, som utgör mindre än en promille av äldreomsorgens budget, men som bidragit till mycket glädje och social samvaro. Det är glädjande att regeringen har bevilja riktade statsbidrag för ändamålet, även om kommunen naturligtvis kan och borde göra mer.

§ 10
Remiss av riktlinje chefsstruktur

ALD 2023/115

Beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Margita Jacobsson (L) lämnar ett särskilt uttalande från Liberalerna.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Riktlinje chefsstruktur till äldrenämnden. Riktlinjen ska ses som ett stöd i analys- och utvecklingsarbete inom respektive förvaltning. Det ger en grund för att forma en chefsstruktur som främjar hållbara organisatoriska förutsättningar för chefer, och även indirekt för medarbetarna.

Förvaltningen gör bedömningen att riktlinjen blir ett viktigt styrdokument som ger strukturella förutsättningar för att utöva ledarskap. Förvaltningen anser att en enhetlig chefsstruktur med tydliga uppdrag och mandat samt likvärdiga förutsättningar mellan verksamheter är positivt och kan göra det lättare att attrahera och behålla chefer.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/115-3 Tjänsteutlåtande Remiss av riktlinje chefsstruktur
- ALD 2023/115-3.1 10. Bilaga 1 - Riktlinje chefsstruktur

Äldrenämnden 2023-08-29

Ärende 10

Riktlinje för chefsstruktur i Stockholms stad

Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande

Av ärendet framgår att av Stockholms stads idag cirka 2300 personer med chefstitel innehar 879 rollen som enhetschef med ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. 1153 medarbetare utgör i sin tur chefsgruppen biträdande enhetschefer och det totala antalet chefer på mellannivå är 257.

Rollen som biträdande enhetschef skiljer sig åt när det gäller ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. En del biträdande enhetschefer har ansvar för alla tre delarna, medan andra enbart har ansvar för någon del, några av delarna eller ingen del alls.

Ambitionen att få fler biträdande chefer att fungera som enhetschefer är god, då det blir en mer enhetlig chefsstruktur med fler som ansvarar för alla tre delarna verksamhet, ekonomi och personal.

Men vi vill betona att riktlinjer behöver ta hänsyn till skolan och förskolans värld. Där är det vanligt med biträdande rektorer, en modell som för det första i många fall fungerar väl, och för det andra är det enligt skollagen rektor som avgör hur fördelningen av ansvar på biträdande rektorer ska se ut.

§ 11**Svar på skrivelse från Sverigedemokraterna angående svenska språket i äldreomsorgen**

ALD 2023/68

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Äldrenämnden har gett förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse från Liliane Åkerlund och Åke Nordström (SD) om det svenska språket i äldreomsorgen. Skrivelsen har fyra frågor till förvaltningen.

De krav som finns på svenska i dag i äldreomsorgen är att medarbetarna har betyg i Svenska 1 eller betyg i Svenska som andraspråk 1. Det är chefen på arbetsplatsen som ansvarar för att medarbetaren har de kunskaper som krävs för att klara arbetet. Uppföljning sker genom verksamhetsuppföljning och kvalitetsobservationer i verksamheten och om synpunkter eller klagomål inkommer till äldreförvaltningen kan även inspektioner genomföras av äldreförvaltningen. Staden har främjat språkstödande insatser under många år och sedan ett par år tillbaka är det verksamhetsförlagd språkstödande undervisning som utförs av SFI-lärare som kommer till arbetsplatsen en halvdag per vecka under 15 veckor. Utöver detta finns det möjlighet att söka utbildningar till vårdbiträde och undersköterska med parallellt språkstöd, som ingår i satsningen Äldreomsorgslyftet. Förvaltningen förordar att arbetsprov ingår som en del av rekryteringsprocessen till äldreomsorgen. I arbetsprovet testas medarbetarnas kunskap i vård- och omsorg samt även hörförståelse, läs- och skrivförmåga.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/68-2 Tjänsteutlåtande Svar på skrivelse från SD om språkrav
- ALD 2023/68-2.1 11. Bilaga 1 - Skrivelse (SD) om språkrav i äldreomsorgen

§ 12

Svar på skrivelse från Liberalerna angående sammanläggning av stadsdelsnämnderna

ALD 2023/45

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Margita Jacobsson (L) lämnar ett särskilt uttalande från Liberalerna.

Förslag till beslut

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Äldrenämnden gav den 21 februari 2023 förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse från Rasmus Jonlund (L). Skrivelsen tar upp risken för försämrade medborgardialog och äldreomsorg i samband med sammanläggning av stadsdelsförvaltningar.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/45-2 Tjänsteutlåtande Svar på skrivelse från Liberalerna angående sammanläggning av stadsdelsnämnderna
- ALD 2023/45-2.1 12. Bilaga 1 - Skrivelse (L) om risker med sammanslagningen av stadsdelar

Äldrenämnden 2023-08-29

Ärende 12

Sammanläggning av stadsdelsförvaltningar

Margita Jacobsson (L)

Särskilt uttalande

Liberalerna är av uppfattningen att service och myndigheter behöver finnas nära och tillgängliga för stadens medborgare. Sammanslagningar riskerar att öka avståndet till både service och lokalpolitiken för stockholmarna, något som inte minst riskerar att drabba äldre. Allt för stora stadsdelsnämnder är inte förenliga med god när demokrati och ökar även avståndet mellan medborgare och förvaltning.

Utöver detta finns en rent ekonomisk risk med en kostsam process och under en övergångsperiod ökade lokalkostnader om man till exempel måste hitta nya förvaltningslokaler.

Förvaltningens ambition att fortsätta samverkan och dialog mellan äldre och deras organisation och stadsdelsförvaltningen är god. Vi ser även positivt på förvaltningens förslag om att hålla möten på olika platser runtom i stadsdelsområdet. Det äldreförvaltningen svarar är bra i den mån att fortsatt dialog och samverkan mellan äldre och förvaltningen samt äldres tillgänglighet till deras förtroendevalda tycks prioriteras. Det krävs dock att förvaltningen lever upp till detta för att den sammanslagning, som Liberalerna redan tidigt varnade för, inte ska visa sig leda till försämrade lokaldemokrati och medborgarservice.

§ 13
Anmälan av månadsrapport för juli 2023
ALD 2023/35**Beslut**

Äldrenämnden lägger månadsrapporten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/35-7 Månadsrapport juli 2023

§ 14

**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
23 augusti 2023**

ALD 2023/74

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/74-7 Protokoll FG äldreförvaltningen 2023-08-23
justerat

§ 15
Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) från sammanträde den 22 augusti
2023

ALD 2023/14

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/14-13 Protokoll nr 7 KPR 2023-08-22

§ 16

Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 24 augusti 2023

ALD 2023/15

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/15-13 Protokoll från funktionshinderrådet 2023-08-24
- ALD 2023/15-13.1 Yttrande från funktionshinderrådet 2023-08-24 gällande Remiss av Chefsstruktur i Stockholm stad

§ 17**Anmälan av beslut fattade enligt delegation juni och juli
2023**

ALD 2023/23

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2023/23-4 Anmälninglista av beslut fattade enligt delegation juni och juli 2022

§ 18
Övriga frågor

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Erik Robert, Mjörnberg	2023-08-30
Karin Rebecka Nike Benedikta, Örbrink	2023-08-30